

Børne Blad

Nr. 34.

24de august 1901.

27de aarg.

Vogfinter.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. O. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Bemærkninger til bibelhistorien, stykke 29.

Gideon. Jesta. Samson.

Fra Josvas død til Samsons død er et tidsrum af omkring 300 aar. Saalænge Josva levede, var folket lydigt mod Gud og mægtigt mod fienderne. Men efter Josvas død blev det anderledes. Folket blev utro mod Herren og faldt ret som det var i afgudsdyrkelse. De indgik forbindelser med hedningefolk, snart dette, snart hint. Af disse lærte de ikke blot at dyrke afguder, men ogsaa at øve andre hebenste synder og laster. Saa kom straffen over dem. Gud lod hedningerne faa magt over dem, og disse plagede dem paa mange maader. Saa blev der nød og klage. Og Gud, som ikke kan glemme sit folk, ynkedes over dem. Naar de saa raabte til Gud om hjælp, hørte han dem og opbatte mænd til at frelse dem. Disse mænd kaldes dommere. Deres gjerninger er fortalt os i dommernes bog.

Der var mange saadanne dommere, som vi kan se af dommernes bog. I vor bibelhistorie nævnes kun 3, Gideon, Jesta og Samson. Eli og Samuel var ogsaa dommere. Men deres historie finder vi i 1ste Samuels bog.

Gideon nævnes først. Han frelste Israel fra midianiternes haand. Den maade, hvorpaa han gjorde det, skal lære os, at naar Gud er med og vi gaar i hans erende, kan vi udrette store ting ved ringe midler.

"En anden dommer hed Jesta." Han var i lighed med Gideon en troende og gudfrøgtig mand. Da han drog ud mod fienden, gjorde han Herren det løfte, at det første, som kom ham imøde fra hans hus, naar han kom hjem med seier, vilde han ofre til Herren. Han kom hjem med seier, og den første, som mødte ham, var hans datter, hans eneste barn. Hun tog sammen med et tog af unge kvinder mod ham med

sang og dans. Jesta var sit løfte tro. Han ofrede hende til Herren.

Men det er urigtig at mene, at han ofrede hende enten som slagtoffer eller brændoffer. Et saadant offer af et menneske stred mod Herrens lov, og Jesta vilde have syndet ved at ofre hende paa den maade.

Men han ofrede hende ved at vie hende til gudstjenesten, paa den maade nemlig, at hun for bestandig som en ugift kvinde skulde tjene i helligdommen. Et saadant offer behagede Gud vel. Men for Jesta var dette et tungt offer; thi der- ved uddøde med hende hans slegt, da hun var hans eneste barn. Men ogsaa for Jestas datter var det et stort offer at gaa ind i en stilling, hvorved hun kom til at dø barnløs. Hun var dog villig til at yde offeret og opmuntrede sin fader til at gjøre med hende efter sit ord. Og saa staar der i bibelen om hende: "Saa blev det en stit i Israel: Var for aar gaar Israels døtre for at prise Jestas datter fire dage om aaret."

Den sidste af de dommere, som nævnes i vor bibelhistorie, er Samson. Han er i mange stykker den merkligste af dem alle. Fra undfangelsen og fødselen af blev han viet til en Herrens tjener. En engel bebuder hans fødsel. Et særegent tegn blev givet ham paa paktens mellem ham og Gud, hans syv lange lokker.

Han kjæmpede aldrig mod fienden som ansætter for nogen hær. Han kjæmpede egenhændigt med sin store styrke. I dette er han et forbillede paa Kristus, som ogsaa kjæmpede sammen alene for at fri os fra vore fienders haand.

Saalænge Samson var tro mod Herren, var han uovervindelig. Thi Herrens aand var med ham.

Men han faldt om en tid af fra Herren. Saa veg ogsaa Herrens aand fra ham. Saa tabte han sin styrke og blev sine fienders træl.

Heri er han et eksempel paa, hvordan det gaar den kristne, som atter faar synden og verdens kjær. Guds aand viger fra ham, og han bliver en ussel slave af synden og satan.

Men i nøden og elendigheden kom Samson til ombendelse. Guds aand kom atter tilbage til ham. Haaret voksede atter langt, og dermed fik han ogsaa tilbage det hvide patts tegn.

Da saa filisterne en dag fejrede sin afgudsfejt, hentede de Samson for at spotte ham. Over 3000 filistere var samlet i afguden dagon's tempel. Under dette tempel, som var bygget paa stolper, var Samson stillet. Her

greb han fat om to af søtterne, bad til Herren om hjælp, bødte sig med kraft. Tæmplet styrte de overende og begreb Samson med hans fiender. Han døde i sin kalbsgjerning. Han døde som en frelser for Guds folk. Og saa heri er han et forbillede paa Kristus, som netop ved sin død frelste os fra vore fiender.

En moders bøn.

Du ser ham, o Gud i det høie,
du kjenner den vei, han skal gaa;
aå, maatte dit ord ham faa høie,
naar fristelsens stunder staar paa.

Jeg synes det mørkner derude,
at troen fra folket bort gaar;
jeg hører jo uldene tude,
sit bytte vist mange nu naar.

Og gutten min lurer de efter,
de loffer i mørket ham ind;
med tusende løgnfulde røfter
de trænger sig ind i hans sind.

Og jeg, som ved det herinde,
at troen paa Jesus gir fred,
aå, lad mig ei nogen tid finde,
at ud fra hans hjerte den glee!

Jeg slipper dig ikke, o herre,
saalænge hernebe jeg er,
vil daglig i bøn ham frembære, —
o herre, vær gutten min nær!

Og naar jeg berhenne skal hvile,
af grabhøiens dække vel gjemt,
saa maa du til gutten min smile, —
af dig er han dog ikke glemt.

Gulba Garborg.

I skoven.

Oversat fra engelsk.

(Forkjættelse.)

Gulbet var bogstaveligt overstrøet med nødbeskal, knuste bær, frugt, som var halv afgnæbet og saa kastet bort; tomme egensødder og oprevne grantongler laa spredte omkring. Gnier, hvor er nu dine indsamlede forraad?

Rotterne havde ransaget alle kroge. Deres sult var for længe siden bleven stillet, men nu

vilde de kun gotte sig over den ødelæggelse, de havde affstedkommet.

I midten af hullet sad kirkehusen paa et æble, hvoraf den gnavede med stor begjærighed.

Brown tumlede tilbage mod muren, aldeles overbæltet. Dette var mere, end han kunde have drømt om. Der var ikke et øieblik at spille; thi Brown vidste, at han kunde ikke staa sig mod en rotte, langt mindre mod to.

Ulykken bringer raad, og Brown tøvede ikke.

I et hul tæt ved hoesen der en væsel, som var et bilbt og grusomt dyr, og som ekornet i almindelighed baade frygtede og undgik. Man vidste, at han var ekornets fiende, men rotten havde han endnu mere. Brown, som var aldeles ude af sig selv af raseri, henvendte sig nu til denne om hjælp.

Væselen havde den vane at være ude om natten og var heldigvis vaagen. Den lytteste roligt til Browns neppes forstaaelige tale, skar tænder, stirrede opmærksomt paa sine klør og bad saa Brown vise ham stedet.

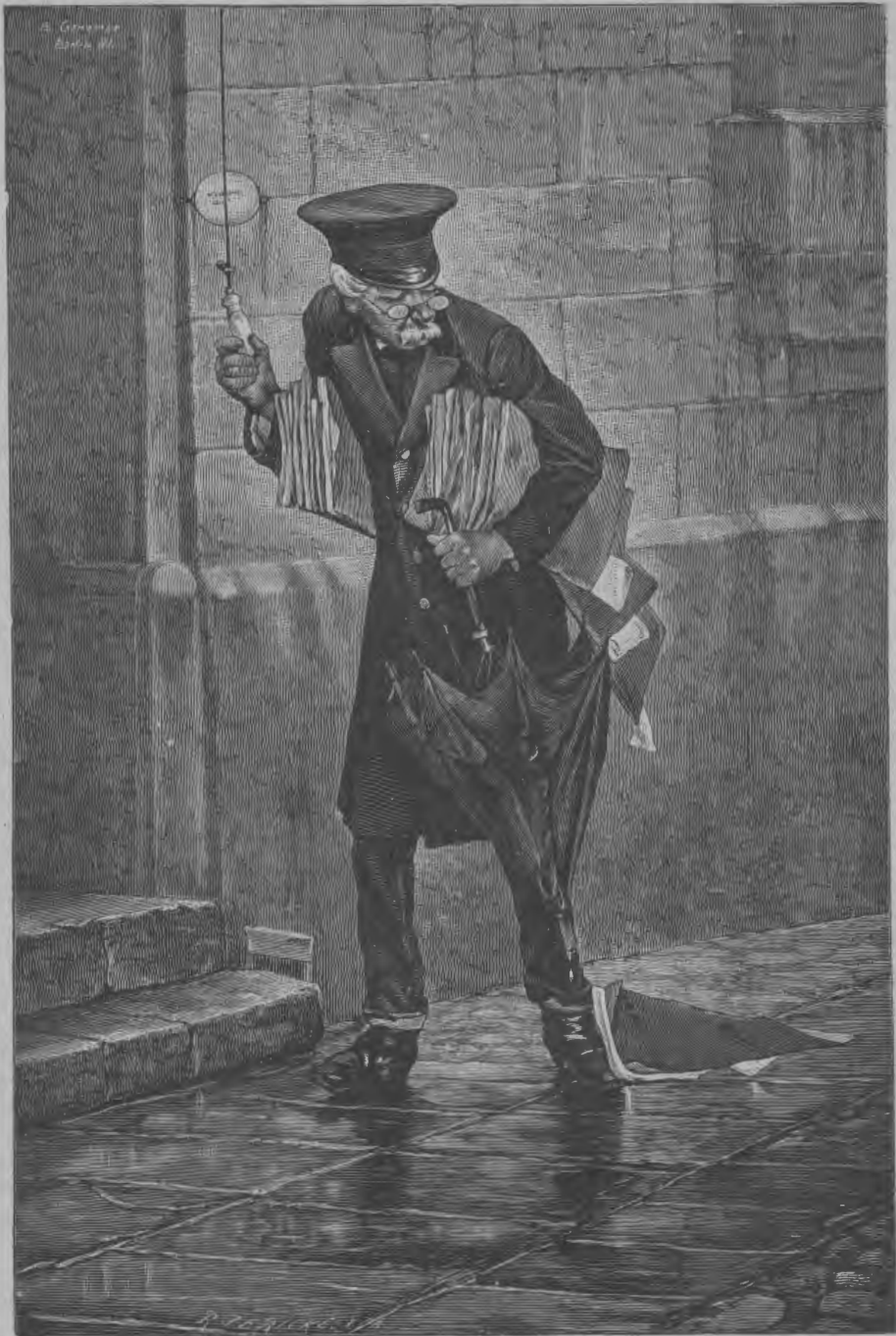
Nogle minutter derefter gled hans smetne, brune stikkelse lydløst nedad den hemmelige gang i Browns bolig. Rotterne var altfor optagne med at spise til at kunne holde vagt, og begunstiget af mørket kom væselen ubemærket ind i maddoden. Det var en gjenmemtrængende piben fra musen, som først forkyndte fiendens nærmelse.

Saa blev der en pause; et hop i luften og en skrækkelig lyd, som naar en knuses, forkyndte, at væselen havde grebet den nærmeste rotte, og at dens skarpe tænder nu sad i dens nakke.

Den overrumplede rotte slog fra sig med tænder og klør, men dødsgræbet var allerede i hans nakke, og hans øine traabte ud af hovedet paa ham. Efter nogle øieblitkes forløb ophørte han at kæmpe, og hans forben sank matte ned. I samme øieblik styrte hans kammerat rasende ind paa væselen, og da Brown saa, at begge rotter var saa ivrigt optagne, styrte han med fortvilet mod løs paa musen.

Den anden rotte var vilbere og større end den første. Opflammet af raseri over sin vens skjæbne, syntes hans kraft og brede fordoblet. For et øieblik var kampens udfald tvilsom, og begge kæmpede med den største anstrengelse. Snart sad rottens klør i væselens sibe, snart gjorde denne et hop efter rottens nakke for at bibringe ham et dødbringende bid.

Det var en græsselig scene. Kirkehusen blev strakt til jorden, forfærdelig faaret. Brown

Er det ikke ærgerligt?

Koffen som brevskriver.

som var fry over sit eget held, vandrede imellem de kjæmpende og forsøgte at gribe rotten i halen.

De to modstandere havde slået hinanden hid og did under kampen. Nu var de lige overfor en liben gang, som ikke engang Brown kjendte, men som kirkemusens havde opdaget den dag, de først kom til høgetræet for at tigge. Mens rotterne havde opholdt Brown, havde han sneget sig bort og opdaget denne gang. Det var ad denne vei, han havde ført sine kamerater ind i forraadsstammeret.

Rotten blev nu mere og mere udmattet, og blodet strømmede ud af hans saar. Med den sidste fortvilede anstrengelse rev han sig løs fra væselen, slog Brown til jorden med et eneste slag og naaede saaledes gangen. Der stansede han et øieblik, stirrede paa sin kamerats lig og derpaa paa Browns døende modstander, musen. "Kujon!" skreg han, idet han stirrede paa Brown og hævede sin bløende pote; "Kujon! jeg skal nok engang tage hevn over dig."

Han vendte sig, og næste øieblik ilede han ned igjennem den mørke gang, fulgt af væselen og Brown.

De tabte den snart affhne inde imellem træ-rødderne; men da de kom ud i maanestinet, opsporede de den snart ved blodsporene paa sneen.

Væselen var lige bag den, men saa kom de til en liben elv, som løb saa stridt, at den albrig frøs til.

Vand og land er det samme for rotten. Der hørtes en plæsten, og man saa vandet glitre i maanens straalers; nu fik de se dens sorte hoved, som hurtigt for ned med strømmen. Brown tænkte slet ikke paa at følge efter den.

Imidlertid hørte Goody sig medlidende ned over den døende mus.

"Jeg har været en slet mus", stønede det stakkars lille træ, idet det hævede sine døende øine op imod Goody. "Men ingen har lært mig noget bedre, og jeg var saa sulken."

"Stakkars dig, stakkars dig!" sukede Goody.

"Det skal blive godt at dø", bedblev musen; "thi jeg var saa forsulken, og det er saa kolbt om vinteren. Jeg havde albrig mit eget hul; rotterne var saa grusomme imod mig, men jeg havde ingen andre at gaa til, og jeg er glad, fordi det snart er forbi."

Goody puttede et saftfuldt stykke æble i hans mund, men kirkemusens rystede kun sit matte hoved.

"Jeg er ikke sulken nu", hvistede han, "jeg

skal dø. Farvel! O, det er ligesom jeg skulde til at sove."

Og den lille kirkemus udstrakte sine smaa, tynde, sammenstrumpebe lemmer saa langt som den kunde, og saa døde den.

Nogle mener vel, det var tilpaa for den; men det maa være vanstelig at være glad, naar man ikke engang har sit lille hul til at gemme sig i, eller nogen til at hjælpe sig, og altid maa fryse og sulke.

Sjette kapitel.

Hele denne tid havde Konrad arbeidet haardt for at finde den lykkelige, som han saa længe havde hjaget efter. Den var imidlertid ikke saa let at finde, som han havde tænkt sig; men i alle tilfælde havde han nu fundet den stov, som han havde seet i sine drømme, og hør nu, hvortledes den saa ud:

Det var en stor øde sandhede, bevoxet med tornebuske og lyng, hvor høiene ikke var større end muldvarpestub. Der voksede heller ikke andre træer end nogle smaa furuer, der alle høiede sig mod vest, da de ikke fandt det umagen værd at holde sig ranke, siden østenvinden saa ofte for hen over dem.

Der gaar det lystigt til denne januaraften, da vinden ved solnedgang feier henover heden. Nu hvisler den gjennem nogle nylig plantede lerketræer og grantræer, som omhyggelig er omgjerdede af tornebuske.

Disse unge træer vokser kraftigt, tiltrods for østenvinden, som forsøger at blæse dem ned, og kaninerne, som nok helst vilde æde dem op.

Kaninerne er de ælbste og oprindelige beboere af dette sted. De levede her længe før der endnu var plantet et træ. Derfor ser de med skjæve øine til de senere ankomne; til fasaner fra de fjerne stov, og til de vandrende ekorn, som er komne for at tilrane sig deres rettigheder og befolke den nye koloni.

Især er fasanerne ufordragelige, siger kaninerne. De gaar og spankulerer saa fry, som om denne lille plet af jord skulde være indrettet netop for dem. Hver aften holder kaninerne hemmelige møder udenfor indhegningen, imellem de visne bregner, og forpligter sig til at angribe de unge træer, som har fristet disse ubekomne gjefter til at komme herhen.

"Det hele sted har et nøget, trist udseende for uvante øine, alt er saa ngt — ubentvil lovende, men saa goldt."

Dette vovede et ungt ekorn at bemærke, som netop var ankommet igaar; thi dette er den nye skov, og Konrad er nu ved sin reises maal. Han er hentykt over alt, naturligtvis, men kan dog ikke lade være at gjøre denne bemærkning.

"De store gamle træer hjemme vilde neppe neblade sig til at tage stammen af en af disse til sin øverste gren."

"Men de er nylig plantede", svarede hans ledfager, som havde været der en tid. "Vent lidt; de vil snart overgaa den gamle skov."

"Tror du?" sagde Konrad, "det vil nok være en stund."

"Nei, slet ikke", svarede nybyggeren, hvis navn var Roh.

"Saa?"

Konrads tænder klapprede, og hans hale gjorde akkurat som træerne, den strakte sig imod vest; men han forsøgte paa at føle sig stolt over sit nye land. Han kunde endnu ikke se sig istand til at gaa hjem og forbause dem alle ved beretninger om, hvad han havde oplevet, siden han forlod hjemmet. Det var ikke let at tænke sig, at man kunde bygge rede i et af disse spinkle træer, som ryste bare han rørte sig, og dertil var træerne altsor unge til at bære nogen frugt.

"D", sagde Roh, "dersom du venter at finde det samme forraad her som i den gamle skov, burde du være bleven hjemme. Vi er tarvelige her hos os og tager, hvad vi kan saa."

Konrad forestillede ham da, at han ogsaa vilde tage, hvad han kunde saa; han havde kun frygtet for, at der ingenting skulde være at saa.

"Jeg er vis paa, du endnu ikke har smagt et blaabær", sagde Roh.

"Albrig", svarede Konrad.

"Tal saa ikke mere til mig om den gamle skov."

Men ubsigten til at saa blaabær, skjønt den frydede ham, var dog fjern, og lidet trøstelig for et sultent ekorn i januar maaned.

De fleste gode ting her synes at være fremtidige, tænkte Konrad, men dette turde han ikke sige til Roh, som let blev fornærmet og ikke taalte nogen hentydning til den gamle skov. Naturligtvis var dette sted med de unge træer meget smukt. Her var ikke gammeldags efsuer, som kvalte træernes vækst, bemærkede Roh, og hvad ubsigten angik, saa havde den ingen grænse, hvilket Konrad ogsaa var nødt til at tilstaa, idet han saa henover den øde strækning, hvorover vinden feiede.

(Forts.)

Bordbønner.

Rom, herre Jesus, vor gæst du vær,
velsigne de gaver, du giver os her!

* * *

Gud give mig mit daglig brød,
og naar jeg dør, en salig død!

* * *

Fader, tak for dagligt brød,
tak for sjælesøde!

Mæt os af dit livsens brød
her, og lad os møde
hvisset ved dit høitidsbord,
naar vi slytte skal fra jord,
frelste ved din naade!

Gud giver mark, fæ og alt det, som godt er.

Luther sagde engang, da han saa noget kvæg paa marken: "Se der gaar vore meltebærere, smørbærere, ostebærere og uldbærere; de prædiker daglig for os, at vi skal sætte vor lid til Gud, han sørger for os og vil opholde os."

En aften saa han en fugl sidde i et træ, hvor den vilde overnatte. "Denne fugl", sagde han, "har holdt sit aftenmaal og vil sove trygt og sikkert, har ingen bekymring og sørger ikke for morgendagen, — efter Davids ord: 'Den, som bor i den høiestes skjul, skal blive om natten i den almægtiges skygge.' Saaledes sidder fuglen fornøjet paa sin gren og lader Gud sørge. Den er klogere end vi."

Det er kameraternes skyld.

Faderen, som ser paa karakterfejdbelen til gutten sin: "Men hvorfor staar du saa langt tilbage i klassen da, gutten min?"

Sønnen: "Det er kameraternes skyld."

Faderen: "Hvorledes det da?"

Sønnen: "Jo, fordi de er allesammen slinkere end mig."

Fra skolen.

Læreren, ærgerlig paa klassen, fordi den ikke lærte sin bibelhistorie: "Kan I da ikke lære disse stakkars stykker i bibelhistorien? — Da jeg var paa eders alder havde jeg slugt baade Esau og Jakob med hud og haar."

Til billederne.

Er det ikke ærgerligt!

Bi taler om at have hænderne fulde; men det ser ud til, at man kan have mere end det. Denne hxtjener har baade arme og hænder fulde. Hvad han har i hænderne, kan han sagtens holde paa; men de mange løse papirer, som vistnok er værdifulde dokumenter, har armene nu saa længe holdt fast paa, at taget glipper. Naar han endda havde et stød, bare saa meget som en tør sten, til at lægge fra sig det, han har under den ene arm; men nei, vaadt er der overalt, og førend nogen faar lukket op døren, er de papirer, som faldt, gjennemblødte. Stakkels gamle mand! Var du der, vilde du nok skynde dig og hjælpe ham.

Kokken som brevskriver.

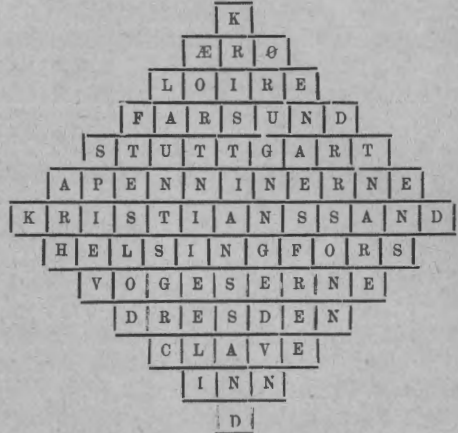
Paa lidt mindre skuder er kokken ofte yngste mand ombord. En sliq unggut gaar forholdsvis billig, og til at være kok skal der jo ikke saa store kræfter. Kokken faar derfor ofte gaa igjennem, som man siger. Er ikke maden god og tidsnok paa pletten, saa faar han mangen ordentlig overhaling. Men saa har han det i sin magt at gjøre de andre saadan lidt ekstra tilgode, naar de er snille mod ham. Blandt andet kan han ogsaa hjælpe de ældre med at skrive hjem. Selv om de var nogenlunde skrivebyggtige i sin ungdom, har det haarde arbejde gjort fingrene stive, og liden øvelse har bragt dem dertil, at det at skrive et brev er det tyngste arbejde for dem. Men den unge kokken, han kan, og han gjør det gjerne.

Opløsning paa gaader i nr. 32.

Geografisk gaade:

Sardinien.

Diamantgaade:

Skulte navne.

1. Han gif jagte opover, men fort nedover (en flod, en by).
2. Mange fugle drager om vinteren sydoover, og kun saa kan vi beholde (2 fugle, 2 byer, et pattedyr).

(De Jensen.)

Bogstavgaade.

6 7 8 9 10 11 har fugle. 1 2 3 4 2 er en flod i Afrika. 5 7 9 3 10 er et pigenavn. 10 4 er et træ. 6 2 4 3 kjører man i. 9 11 10 8 10 er der paa træer. 1 2 8 9 10 3 herfter over landet. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 er en by i Norge.
(De Jensen.)

Billedgaade.

Bed N. S. 10 aar.